

# TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

---

JAARGANG 2009 Nr. 194

---

A. TITEL

*Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van personen  
met een handicap;  
New York, 13 december 2006*

B. TEKST<sup>1)</sup>

**Optional Protocol to the Convention on the Rights of Persons with  
Disabilities**

The States Parties to the present Protocol have agreed as follows:

Article 1

1. A State Party to the present Protocol ("State Party") recognizes the competence of the Committee on the Rights of Persons with Disabilities ("the Committee") to receive and consider communications from or on behalf of individuals or groups of individuals subject to its jurisdiction who claim to be victims of a violation by that State Party of the provisions of the Convention.

2. No communication shall be received by the Committee if it concerns a State Party to the Convention that is not a party to the present Protocol.

Article 2

The Committee shall consider a communication inadmissible when:

a) The communication is anonymous;

---

<sup>1)</sup> De Arabische, de Chinese, de Russische en de Spaanse tekst zijn niet opgenomen.

b) The communication constitutes an abuse of the right of submission of such communications or is incompatible with the provisions of the Convention;

c) The same matter has already been examined by the Committee or has been or is being examined under another procedure of international investigation or settlement;

d) All available domestic remedies have not been exhausted. This shall not be the rule where the application of the remedies is unreasonably prolonged or unlikely to bring effective relief;

e) It is manifestly ill-founded or not sufficiently substantiated; or when

f) The facts that are the subject of the communication occurred prior to the entry into force of the present Protocol for the State Party concerned unless those facts continued after that date.

### Article 3

Subject to the provisions of article 2 of the present Protocol, the Committee shall bring any communications submitted to it confidentially to the attention of the State Party. Within six months, the receiving State shall submit to the Committee written explanations or statements clarifying the matter and the remedy, if any, that may have been taken by that State.

### Article 4

1. At any time after the receipt of a communication and before a determination on the merits has been reached, the Committee may transmit to the State Party concerned for its urgent consideration a request that the State Party take such interim measures as may be necessary to avoid possible irreparable damage to the victim or victims of the alleged violation.

2. Where the Committee exercises its discretion under paragraph 1 of this article, this does not imply a determination on admissibility or on the merits of the communication.

### Article 5

The Committee shall hold closed meetings when examining communications under the present Protocol. After examining a communication, the Committee shall forward its suggestions and recommendations, if any, to the State Party concerned and to the petitioner.

## Article 6

1. If the Committee receives reliable information indicating grave or systematic violations by a State Party of rights set forth in the Convention, the Committee shall invite that State Party to cooperate in the examination of the information and to this end submit observations with regard to the information concerned.

2. Taking into account any observations that may have been submitted by the State Party concerned as well as any other reliable information available to it, the Committee may designate one or more of its members to conduct an inquiry and to report urgently to the Committee. Where warranted and with the consent of the State Party, the inquiry may include a visit to its territory.

3. After examining the findings of such an inquiry, the Committee shall transmit these findings to the State Party concerned together with any comments and recommendations.

4. The State Party concerned shall, within six months of receiving the findings, comments and recommendations transmitted by the Committee, submit its observations to the Committee.

5. Such an inquiry shall be conducted confidentially and the cooperation of the State Party shall be sought at all stages of the proceedings.

## Article 7

1. The Committee may invite the State Party concerned to include in its report under article 35 of the Convention details of any measures taken in response to an inquiry conducted under article 6 of the present Protocol.

2. The Committee may, if necessary, after the end of the period of six months referred to in article 6, paragraph 4, invite the State Party concerned to inform it of the measures taken in response to such an inquiry.

## Article 8

Each State Party may, at the time of signature or ratification of the present Protocol or accession thereto, declare that it does not recognize the competence of the Committee provided for in articles 6 and 7.

## Article 9

The Secretary-General of the United Nations shall be the depositary of the present Protocol.

## Article 10

The present Protocol shall be open for signature by signatory States and regional integration organizations of the Convention at United Nations Headquarters in New York as of 30 March 2007.

## Article 11

The present Protocol shall be subject to ratification by signatory States of the present Protocol which have ratified or acceded to the Convention. It shall be subject to formal confirmation by signatory regional integration organizations of the present Protocol which have formally confirmed or acceded to the Convention. It shall be open for accession by any State or regional integration organization which has ratified, formally confirmed or acceded to the Convention and which has not signed the Protocol.

## Article 12

1. “Regional integration organization” shall mean an organization constituted by sovereign States of a given region, to which its member States have transferred competence in respect of matters governed by the Convention and the present Protocol. Such organizations shall declare, in their instruments of formal confirmation or accession, the extent of their competence with respect to matters governed by the Convention and the present Protocol. Subsequently, they shall inform the depositary of any substantial modification in the extent of their competence.

2. References to “States Parties” in the present Protocol shall apply to such organizations within the limits of their competence.

3. For the purposes of article 13, paragraph 1, and article 15, paragraph 2, of the present Protocol, any instrument deposited by a regional integration organization shall not be counted.

4. Regional integration organizations, in matters within their competence, may exercise their right to vote in the meeting of States Parties, with a number of votes equal to the number of their member States that are Parties to the present Protocol. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its member States exercises its right, and vice versa.

## Article 13

1. Subject to the entry into force of the Convention, the present Protocol shall enter into force on the thirtieth day after the deposit of the tenth instrument of ratification or accession.

2. For each State or regional integration organization ratifying, formally confirming or acceding to the present Protocol after the deposit of the tenth such instrument, the Protocol shall enter into force on the thirtieth day after the deposit of its own such instrument.

#### Article 14

1. Reservations incompatible with the object and purpose of the present Protocol shall not be permitted.

2. Reservations may be withdrawn at any time.

#### Article 15

1. Any State Party may propose an amendment to the present Protocol and submit it to the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall communicate any proposed amendments to States Parties, with a request to be notified whether they favour a meeting of States Parties for the purpose of considering and deciding upon the proposals. In the event that, within four months from the date of such communication, at least one third of the States Parties favour such a meeting, the Secretary-General shall convene the meeting under the auspices of the United Nations. Any amendment adopted by a majority of two thirds of the States Parties present and voting shall be submitted by the Secretary-General to the General Assembly of the United Nations for approval and thereafter to all States Parties for acceptance.

2. An amendment adopted and approved in accordance with paragraph 1 of this article shall enter into force on the thirtieth day after the number of instruments of acceptance deposited reaches two thirds of the number of States Parties at the date of adoption of the amendment. Thereafter, the amendment shall enter into force for any State Party on the thirtieth day following the deposit of its own instrument of acceptance. An amendment shall be binding only on those States Parties which have accepted it.

#### Article 16

A State Party may denounce the present Protocol by written notification to the Secretary-General of the United Nations. The denunciation shall become effective one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

#### Article 17

The text of the present Protocol shall be made available in accessible formats.

## Article 18

The Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts of the present Protocol shall be equally authentic.

IN WITNESS THEREOF the undersigned plenipotentiaries, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed the present Protocol.

---

**Protocole facultatif se rapportant à la Convention relative aux droits des personnes handicapées**

Les États Parties au présent Protocole sont convenus de ce qui suit:

## Article premier

1. Tout État Partie au présent Protocole («État Partie») reconnaît que le Comité des droits des personnes handicapées («le Comité») a compétence pour recevoir et examiner les communications présentées par des particuliers ou groupes de particuliers ou au nom de particuliers ou groupes de particuliers relevant de sa juridiction qui prétendent être victimes d'une violation par cet État Partie des dispositions de la Convention.

2. Le Comité ne reçoit aucune communication intéressant un État Partie à la Convention qui n'est pas partie au présent Protocole.

## Article 2

Le Comité déclare irrecevable toute communication:

- a) Qui est anonyme;
- b) Qui constitue un abus du droit de présenter de telles communications ou est incompatible avec les dispositions de la Convention;
- c) Ayant trait à une question qu'il a déjà examinée ou qui a déjà été examinée ou est en cours d'examen devant une autre instance internationale d'enquête ou de règlement;
- d) Concernant laquelle tous les recours internes disponibles n'ont pas été épuisés, à moins que la procédure de recours n'excède des délais raisonnables ou qu'il soit improbable que le requérant obtienne réparation par ce moyen;
- e) Qui est manifestement mal fondée ou insuffisamment motivée; ou
- f) Qui porte sur des faits antérieurs à la date d'entrée en vigueur du présent Protocole à l'égard de l'État Partie intéressé, à moins que ces faits ne persistent après cette date.

## Article 3

Sous réserve des dispositions de l'article 2 du présent Protocole, le Comité porte confidentiellement à l'attention de l'État Partie intéressé toute communication qui lui est adressée. L'État Partie intéressé soumet par écrit au Comité, dans un délai de six mois, des explications ou déclarations éclaircissant la question et indiquant les mesures qu'il pourrait avoir prises pour remédier à la situation.

## Article 4

1. Après réception d'une communication et avant de prendre une décision sur le fond, le Comité peut à tout moment soumettre à l'urgente attention de l'État Partie intéressé une demande tendant à ce qu'il prenne les mesures conservatoires nécessaires pour éviter qu'un dommage irréparable ne soit causé aux victimes de la violation présumée.

2. Le Comité ne préjuge pas de sa décision sur la recevabilité ou le fond de la communication du simple fait qu'il exerce la faculté que lui donne le paragraphe 1 du présent article.

## Article 5

Le Comité examine à huis clos les communications qui lui sont adressées en vertu du présent Protocole. Après avoir examiné une communication, le Comité transmet ses suggestions et recommandations éventuelles à l'État Partie intéressé et au pétitionnaire.

## Article 6

1. Si le Comité est informé, par des renseignements crédibles, qu'un État Partie porte gravement ou systématiquement atteinte aux droits énoncés dans la Convention, il invite cet État à s'entretenir avec lui des renseignements portés à son attention et à présenter ses observations à leur sujet.

2. Le Comité, se fondant sur les observations éventuellement formulées par l'État Partie intéressé, ainsi que sur tout autre renseignement crédible dont il dispose, peut charger un ou plusieurs de ses membres d'effectuer une enquête et de lui rendre compte sans tarder des résultats de celle-ci. Cette enquête peut, lorsque cela se justifie et avec l'accord de l'État Partie, comporter une visite sur le territoire de cet État.

3. Après avoir étudié les résultats de l'enquête, le Comité les communique à l'État Partie intéressé, accompagnés, le cas échéant, d'observations et de recommandations.

4. Après avoir été informé des résultats de l'enquête et des observations et recommandations du Comité, l'État Partie présente ses observations à celui-ci dans un délai de six mois.

5. L'enquête conserve un caractère confidentiel et la coopération de l'État Partie sera sollicitée à tous les stades de la procédure.

#### Article 7

1. Le Comité peut inviter l'État Partie intéressé à inclure, dans le rapport qu'il doit présenter conformément à l'article 35 de la Convention, des précisions sur les mesures qu'il a prises à la suite d'une enquête effectuée en vertu de l'article 6 du présent Protocole.

2. À l'expiration du délai de six mois visé au paragraphe 4 de l'article 6, le Comité peut, s'il y a lieu, inviter l'État Partie intéressé à l'informer des mesures qu'il a prises à la suite de l'enquête.

#### Article 8

Tout État Partie peut, au moment où il signe ou ratifie le présent Protocole ou y adhère, déclarer qu'il ne reconnaît pas au Comité la compétence que lui confèrent les articles 6 et 7.

#### Article 9

Le Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies est le dépositaire du présent Protocole.

#### Article 10

Le présent Protocole est ouvert à la signature des États et des organisations d'intégration régionale qui ont signé la Convention, au Siège de l'Organisation des Nations Unies à New York, à compter du 30 mars 2007.

#### Article 11

Le présent Protocole est soumis à la ratification des États qui l'ont signé et ont ratifié la Convention ou y ont adhéré. Il doit être confirmé formellement par les organisations d'intégration régionale qui l'ont signé et qui ont confirmé formellement la Convention ou y ont adhéré. Il sera ouvert à l'adhésion de tout État ou de toute organisation d'intégration régionale qui a ratifié ou confirmé formellement la Convention ou qui y a adhéré mais qui n'a pas signé le Protocole.



## Article 12

1. Par «organisation d'intégration régionale» on entend toute organisation constituée par des États souverains d'une région donnée, à laquelle ses États membres ont transféré des compétences dans les domaines régis par la Convention et le présent Protocole. Dans leurs instruments de confirmation formelle ou d'adhésion, ces organisations indiquent l'étendue de leur compétence dans les domaines régis par la Convention et le présent Protocole. Par la suite, elles notifient au dépositaire toute modification importante de l'étendue de leur compétence.

2. Dans le présent Protocole, les références aux «États Parties» s'appliquent à ces organisations dans la limite de leur compétence.

3. Aux fins du paragraphe 1 de l'article 13 et du paragraphe 2 de l'article 15 du présent Protocole, les instruments déposés par des organisations d'intégration régionale ne sont pas comptés.

4. Les organisations d'intégration régionale disposent, pour exercer leur droit de vote à la réunion des États Parties dans les domaines qui relèvent de leur compétence, d'un nombre de voix égal au nombre de leurs États membres Parties au présent Protocole. Elles n'exercent pas leur droit de vote si leurs États membres exercent le leur, et inversement.

## Article 13

1. Sous réserve de l'entrée en vigueur de la Convention, le présent Protocole entrera en vigueur le trentième jour suivant le dépôt du dixième instrument de ratification ou d'adhésion.

2. Pour chacun des États ou chacune des organisations d'intégration régionale qui ratifieront ou confirmeront formellement le présent Protocole ou y adhéreront après le dépôt du dixième instrument de ratification ou d'adhésion, le Protocole entrera en vigueur le trentième jour suivant le dépôt par cet État ou cette organisation de son instrument de ratification, d'adhésion ou de confirmation formelle.

## Article 14

1. Les réserves incompatibles avec l'objet et le but du présent Protocole ne sont pas admises.

2. Les réserves peuvent être retirées à tout moment.

## Article 15

1. Tout État Partie peut proposer un amendement au présent Protocole et le soumettre au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies. Le Secrétaire général communique les propositions d'amendement aux États Parties, en leur demandant de lui faire savoir s'ils sont favorables à la convocation d'une réunion des États Parties en vue d'examiner ces propositions et de se prononcer sur elles. Si, dans les quatre mois qui suivent la date de cette communication, un tiers au moins des États Parties se prononcent en faveur de la convocation d'une telle réunion, le Secrétaire général convoque la réunion sous les auspices de l'Organisation des Nations Unies. Tout amendement adopté par une majorité des deux tiers des États Parties présents et votants est soumis pour approbation à l'Assemblée générale des Nations Unies, puis pour acceptation à tous les États Parties.

2. Tout amendement adopté et approuvé conformément au paragraphe 1 du présent article entre en vigueur le trentième jour suivant la date à laquelle le nombre d'instruments d'acceptation déposés atteint les deux tiers du nombre des États Parties à la date de son adoption. Par la suite, l'amendement entre en vigueur pour chaque État Partie le trentième jour suivant le dépôt par cet État de son instrument d'acceptation. L'amendement ne lie que les États Parties qui l'ont accepté.

## Article 16

Tout État Partie peut dénoncer le présent Protocole par voie de notification écrite adressée au Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies. La dénonciation prend effet un an après la date à laquelle le Secrétaire général en a reçu notification.

## Article 17

Le texte du présent Protocole sera diffusé en formats accessibles.

## Article 18

Les textes anglais, arabe, chinois, espagnol, français et russe du présent Protocole font également foi.

EN FOI DE QUOI les plénipotentiaires soussignés, dûment habilités par leurs gouvernements respectifs, ont signé le présent Protocole.

---

C. VERTALING**Facultatief Protocol bij het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap**

De staten die partij zijn bij dit Protocol zijn het volgende overeengekomen:

**Artikel 1**

1. Een staat die partij is bij dit Protocol („staat die partij is”) erkent de bevoegdheid van het Comité voor de Rechten van Personen met een Handicap („het Comité”) tot het ontvangen en bestuderen van kennisgevingen van of namens personen of groepen van personen die onder zijn bevoegdheid vallen en stellen het slachtoffer te zijn van een schending van de bepalingen van het Verdrag door die staat die partij is.

2. Het Comité neemt geen kennisgevingen in ontvangst die een staat betreffen die partij is bij het Verdrag maar geen partij is bij dit Protocol.

**Artikel 2**

Het Comité verklaart een kennisgeving niet-ontvankelijk, wanneer:

- a. de kennisgeving anoniem is;
- b. de kennisgeving een misbruik vormt van het recht een kennisgeving te doen of in strijd is met de bepalingen van het Verdrag;
- c. dezelfde aangelegenheid reeds is onderzocht door het Comité of is of wordt onderzocht uit hoofde van een andere internationale onderzoeksprocedure of regeling;
- d. niet alle beschikbare nationale rechtsmiddelen zijn uitgeput. Deze regel geldt niet indien de toepassing van de rechtsmiddelen onredelijk wordt gerekend of het onwaarschijnlijk is dat zij zullen leiden tot effectief herstel;
- e. deze kennelijk ongegrond of onvoldoende gestaafd is; of indien
- f. de feiten die onderwerp zijn van de kennisgeving zich hebben voorgedaan voordat dit Protocol van kracht werd voor de betrokken staat die partij is, tenzij deze feiten zich na die datum zijn blijven voordoen.

**Artikel 3**

Onverminderd de bepalingen van artikel 2 van dit Protocol brengt het Comité alle kennisgevingen die hem zijn gedaan vertrouwelijk onder de aandacht van de staat die partij is. Binnen zes maanden dient de ontvangende staat bij het Comité schriftelijke toelichtingen of verklaringen in ter verduidelijking van de aangelegenheid en de corrigerende maatregelen die eventueel zijn genomen door die staat.

## Artikel 4

1. Na ontvangst van een kennisgeving en voordat een beoordeling van de merites heeft plaatsgevonden, kan het Comité de betrokken staat die partij is te allen tijde een verzoek ter spoedige overweging toezenden voorlopige maatregelen te nemen die nodig kunnen zijn teneinde mogelijke onherstelbare schade voor het slachtoffer of de slachtoffers van de beweerde schending te vermijden.

2. Indien het Comité gebruikmaakt van zijn discretionaire bevoegdheid uit hoofde van het eerste lid van dit artikel, betekent dit geen beoordeling inzake de ontvankelijkheid of op de merites van de kennisgeving.

## Artikel 5

Het Comité vergadert achter gesloten deuren wanneer het kennisgevingen uit hoofde van dit Protocol onderzoekt. Na onderzoek van een kennisgeving doet het Comité zijn eventuele suggesties en aanbevelingen toekomen aan de betrokken staat die partij is en aan de indiener van de kennisgeving.

## Artikel 6

1. Indien het Comité betrouwbare inlichtingen ontvangt die wijzen op ernstige of systematische schendingen door een staat die partij is van de rechten omschreven in het Verdrag, nodigt het Comité die staat die partij is uit mee te werken aan het onderzoek van de inlichtingen en daartoe opmerkingen in te dienen met betrekking tot de betrokken inlichtingen.

2. Rekening houdend met opmerkingen die kunnen zijn ingediend door de betrokken staat die partij is, alsmede andere betrouwbare informatie waarover het beschikt, kan het Comité een of meer van zijn leden aanwijzen om een onderzoek uit te voeren en spoedig verslag uit te brengen aan het Comité. Indien gerechtvaardigd en met de instemming van de staat die partij is, kan het onderzoek een bezoek aan zijn grondgebied omvatten.

3. Na bestudering van de uitkomsten van een dergelijk onderzoek, zendt het Comité deze uitkomsten toe aan de betrokken staat die partij is, vergezeld van eventuele commentaren en aanbevelingen

4. De betrokken staat die partij is dient binnen zes maanden na ontvangst van de door het Comité toegezonden uitkomsten, commentaren en aanbevelingen, zijn opmerkingen in bij het Comité.

5. Een dergelijk onderzoek wordt op basis van vertrouwelijkheid uitgevoerd en er wordt gestreefd naar de medewerking van de staat die partij is in alle stadia van de procedure.

#### Artikel 7

1. Het Comité kan de betrokken staat die partij is uitnodigen in zijn rapport uit hoofde van artikel 35 van het Verdrag nadere gegevens op te nemen van eventueel genomen maatregelen naar aanleiding van een onderzoek uitgevoerd uit hoofde van artikel 6 van dit Protocol.

2. Het Comité kan, indien nodig, na afloop van het tijdvak van zes maanden zoals bedoeld in artikel 6, vierde lid, de betrokken staat die partij is uitnodigen om hem in kennis te stellen van de maatregelen genomen naar aanleiding van een dergelijk onderzoek.

#### Artikel 8

Elke staat die partij is kan, op het tijdstip van ondertekening of bekrachtiging van dit Protocol, dan wel van toetreding daartoe, verklaren dat hij de bevoegdheid van het Comité voorzien in artikel 6 en artikel 7 niet erkent.

#### Artikel 9

De Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties is depositaris van dit Protocol.

#### Artikel 10

Dit Protocol staat vanaf 30 maart 2007 open voor ondertekening door de staten en organisaties voor regionale integratie die het Verdrag hebben ondertekend, op het hoofdkwartier van de Verenigde Naties in New York.

#### Artikel 11

Dit Protocol dient te worden bekrachtigd door de staten die dit Protocol hebben ondertekend en die het Verdrag hebben bekrachtigd of daartoe zijn toegetreden. Het dient formeel te worden bevestigd door organisaties voor regionale integratie die dit Protocol hebben ondertekend en die het Verdrag formeel hebben bevestigd of ertoe zijn toegetreden. Het staat open voor toetreding door elke staat of organisatie voor regionale integratie die het Verdrag heeft bekrachtigd, formeel heeft bevestigd of ertoe is toegetreden en het Protocol niet heeft ondertekend.

## Artikel 12

1. Onder een „organisatie voor regionale integratie” wordt verstaan een organisatie die is opgericht door soevereine staten van een bepaalde regio waaraan haar lidstaten de bevoegdheid hebben overgedragen ter zake van aangelegenheden waarop het Verdrag en dit Protocol van toepassing zijn. Deze organisaties verklaren in hun akten van formele bevestiging of toetreding in hoeverre zij bevoegd zijn ter zake van aangelegenheden waarop het Verdrag en dit Protocol van toepassing zijn.

Deze organisaties doen de depositaris vervolgens mededeling van iedere relevante verandering in de reikwijdte van hun bevoegdheden.

2. Verwijzingen naar „staten die partij zijn” in dit Protocol zijn van toepassing op deze organisaties binnen de reikwijdte van hun bevoegdheid.

3. Voor de toepassing van artikel 13, eerste lid, en artikel 15, tweede lid, van dit Protocol worden akten neergelegd door een organisatie voor regionale integratie niet meegeteld.

4. Bij de bijeenkomst van de staten die partij zijn oefenen organisaties voor regionale integratie, ter zake van binnen hun bevoegdheid vallende aangelegenheden, hun stemrecht uit met een aantal stemmen dat gelijk is aan het aantal van hun lidstaten die partij zijn bij dit Protocol. Bedoelde organisaties oefenen hun stemrecht niet uit indien een van hun lidstaten zijn stemrecht uitoefent, en omgekeerd.

## Artikel 13

1. Na de inwerkingtreding van het Verdrag, treedt dit Protocol in werking dertig dagen na de nederlegging van de tiende akte van bekrachtiging of toetreding.

2. Voor elke staat of organisatie voor regionale integratie die dit Protocol na de nederlegging van de tiende akte bekrachtigt, formeel bevestigt of ertoe toetreedt, treedt het Protocol in werking dertig dagen na de nederlegging van zijn of haar akte.

## Artikel 14

1. Voorbehouden die onverenigbaar zijn met het onderwerp en het doel van dit Protocol zijn niet toegestaan.

2. Voorbehouden kunnen te allen tijde worden ingetrokken.

## Artikel 15

1. Elke staat die partij is kan een wijziging van dit Protocol voorstellen en indienen bij de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties. De Secretaris-Generaal deelt voorgestelde wijzigingen mede aan de staten die partij zijn met het verzoek hem in kennis te stellen of zij een bijeenkomst van de staten die partij zijn wensden teneinde de voorstellen te bestuderen en daarover te beslissen. Indien, binnen vier maanden na de datum van deze mededeling, ten minste een derde van de staten die partij zijn een dergelijke bijeenkomst wenst, roept de Secretaris-Generaal de vergadering onder auspiciën van de Verenigde Naties bijeen. Elke wijziging die wordt aangenomen door een meerderheid van twee derde van de aanwezige staten die partij zijn en hun stem uitbrengen wordt door de Secretaris-Generaal voorgelegd aan de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties en vervolgens ter aanvaarding aan alle staten die partij zijn.

2. Een overeenkomstig het eerste lid van dit artikel aangenomen en goedgekeurde wijziging treedt in werking dertig dagen nadat het aantal neergelegde akten van aanvaarding twee derde bedraagt van het aantal staten die partij waren op de datum waarop de wijziging aangenomen werd. De wijziging treedt vervolgens voor elke staat die partij is in werking dertig dagen na de datum waarop deze zijn akte van aanvaarding heeft nedergelegd. Een wijziging is uitsluitend bindend voor de staten die partij zijn die haar aanvaard hebben.

## Artikel 16

Een staat die partij is kan dit Protocol opzeggen door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties. De opzegging wordt van kracht een jaar na de datum van ontvangst van de kennisgeving door de Secretaris-Generaal.

## Artikel 17

De tekst van dit Protocol wordt beschikbaar gesteld in toegankelijke formats.

## Artikel 18

De Arabische, de Chinese, de Engelse, de Franse, de Russische en de Spaanse tekst van dit Protocol zijn gelijkelijk authentiek.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekende gevolmachtigden, daartoe naar behoren gemachtigd door hun onderscheiden regeringen, dit Protocol hebben ondertekend.

---

#### D. PARLEMENT

Het Protocol behoeft ingevolge artikel 91 van de Grondwet de goedkeuring van de Staten-Generaal, alvorens het Koninkrijk aan het Protocol kan worden gebonden.

#### E. PARTIJGEGEVENS

Bekrachtiging of toetreding en bevestiging of toetreding zijn, voor respectievelijk staten en regionale organisaties, voorzien in artikel 11 van het Protocol.

| Partij                | Onder-tekening | Ratificatie | Type* | In werking | Opzeg-ging | Buiten werking |
|-----------------------|----------------|-------------|-------|------------|------------|----------------|
| Algerije              | 30-03-07       |             |       |            |            |                |
| Andorra               | 27-04-07       |             |       |            |            |                |
| Antigua en Barbuda    | 30-03-07       |             |       |            |            |                |
| Argentinië            | 30-03-07       | 02-09-08    | R     | 02-10-08   |            |                |
| Armenië               | 30-03-07       |             |       |            |            |                |
| Australië             |                | 21-08-09    | T     | 20-09-09   |            |                |
| Azerbeidzjan          | 09-01-08       | 28-01-09    | R     | 27-02-09   |            |                |
| Bangladesh            |                | 12-05-08    | T     | 11-06-08   |            |                |
| België                | 30-03-07       | 02-07-09    | R     | 01-08-09   |            |                |
| Benin                 | 08-02-08       |             |       |            |            |                |
| Bolivia               | 13-08-07       |             |       |            |            |                |
| Bosnië en Herzegovina | 29-07-09       |             |       |            |            |                |
| Brazilië              | 30-03-07       | 01-08-08    | R     | 31-08-08   |            |                |
| Bulgarije             | 18-12-08       |             |       |            |            |                |
| Burkina Faso          | 23-05-07       | 23-07-09    | R     | 22-08-09   |            |                |



| Partij                              | Onder-<br>tekening | Ratificatie | Type* | In<br>werking | Opzeg-<br>ging | Buiten<br>werking |
|-------------------------------------|--------------------|-------------|-------|---------------|----------------|-------------------|
| Burundi                             | 26-04-07           |             |       |               |                |                   |
| Cambodja                            | 01-10-07           |             |       |               |                |                   |
| Centraal<br>Afrikaanse<br>Republiek | 09-05-07           |             |       |               |                |                   |
| Chili                               | 30-03-07           | 29-07-08    | R     | 28-08-08      |                |                   |
| Congo,<br>Republiek                 | 30-03-07           |             |       |               |                |                   |
| Cook-eilanden                       |                    | 08-05-09    | T     | 07-06-09      |                |                   |
| Costa Rica                          | 30-03-07           | 01-10-08    | R     | 31-10-08      |                |                   |
| Cyprus                              | 30-03-07           |             |       |               |                |                   |
| Dominicaanse<br>Republiek, de       | 30-03-07           | 18-08-09    | R     | 17-09-09      |                |                   |
| Duitsland                           | 30-03-07           | 24-02-09    | R     | 26-03-09      |                |                   |
| Ecuador                             | 30-03-07           | 03-04-08    | R     | 03-05-08      |                |                   |
| El Salvador                         | 30-03-07           | 14-12-07    | R     | 03-05-08      |                |                   |
| Finland                             | 30-03-07           |             |       |               |                |                   |
| Frankrijk                           | 23-09-08           |             |       |               |                |                   |
| Gabon                               | 25-09-07           |             |       |               |                |                   |
| Georgië                             | 10-07-09           |             |       |               |                |                   |
| Ghana                               | 30-03-07           |             |       |               |                |                   |
| Guatemala                           | 30-03-07           | 07-04-09    | R     | 07-05-09      |                |                   |
| Guinee                              | 31-08-07           | 08-02-08    | R     | 03-05-08      |                |                   |
| Haïti                               |                    | 23-07-09    | T     | 22-08-09      |                |                   |
| Honduras                            | 23-08-07           |             |       |               |                |                   |
| Hongarije                           | 30-03-07           | 20-07-07    | R     | 03-05-08      |                |                   |
| IJsland                             | 30-03-07           |             |       |               |                |                   |
| Italië                              | 30-03-07           | 15-05-09    | R     | 14-06-09      |                |                   |
| Ivoorkust                           | 07-06-06           |             |       |               |                |                   |

| Partij                                                  | Onder-<br>tekening | Ratificatie | Type* | In<br>werking | Opzeg-<br>ging | Buiten<br>werking |
|---------------------------------------------------------|--------------------|-------------|-------|---------------|----------------|-------------------|
| Jamaica                                                 | 30-03-07           |             |       |               |                |                   |
| Jemen                                                   | 11-04-07           | 26-03-09    | R     | 25-04-09      |                |                   |
| Jordanië                                                | 30-03-07           |             |       |               |                |                   |
| Kameroen                                                | 01-10-08           |             |       |               |                |                   |
| Kazachstan                                              | 11-12-08           |             |       |               |                |                   |
| Kroatië                                                 | 30-03-07           | 15-08-07    | R     | 03-05-08      |                |                   |
| Libanon                                                 | 14-06-07           |             |       |               |                |                   |
| Liberia                                                 | 30-03-07           |             |       |               |                |                   |
| Litouwen                                                | 30-03-07           |             |       |               |                |                   |
| Luxemburg                                               | 30-03-07           |             |       |               |                |                   |
| Macedonië,<br>Voormalige<br>Joegoslavische<br>Republiek | 29-07-09           |             |       |               |                |                   |
| Madagaskar                                              | 25-09-07           |             |       |               |                |                   |
| Mali                                                    | 15-05-07           | 07-04-08    | R     | 07-05-08      |                |                   |
| Malta                                                   | 30-03-07           |             |       |               |                |                   |
| Marokko                                                 |                    | 08-04-09    | T     | 08-05-09      |                |                   |
| Mauritius                                               | 25-09-07           |             |       |               |                |                   |
| Mexico                                                  | 30-03-07           | 17-12-07    | R     | 03-05-08      |                |                   |
| Mongolië                                                |                    | 13-05-09    | T     | 12-06-09      |                |                   |
| Montenegro                                              | 27-09-07           |             |       |               |                |                   |
| Namibië                                                 | 25-04-07           | 04-12-07    | R     | 03-05-08      |                |                   |
| Nepal                                                   | 03-01-08           |             |       |               |                |                   |
| Nicaragua                                               | 21-10-08           |             |       |               |                |                   |
| Niger                                                   | 02-08-07           | 24-06-08    | R     | 24-07-08      |                |                   |
| Nigeria                                                 | 30-03-07           |             |       |               |                |                   |
| Oekraïne                                                | 24-09-08           |             |       |               |                |                   |
| Oostenrijk                                              | 30-03-07           | 26-09-08    | R     | 26-10-08      |                |                   |

| Partij                      | Onder-<br>tekening | Ratificatie | Type* | In<br>werking | Opzeg-<br>ging | Buiten<br>werking |
|-----------------------------|--------------------|-------------|-------|---------------|----------------|-------------------|
| Panama                      | 30-03-07           | 07-08-07    | R     | 03-05-08      |                |                   |
| Paraguay                    | 30-03-07           | 03-09-08    | R     | 03-10-08      |                |                   |
| Peru                        | 30-03-07           | 30-01-08    | R     | 03-05-08      |                |                   |
| Portugal                    | 30-03-07           | 23-09-09    | R     | 23-10-09      |                |                   |
| Qatar                       | 09-07-07           |             |       |               |                |                   |
| Roemenië                    | 25-09-08           |             |       |               |                |                   |
| Rwanda                      |                    | 15-12-08    | T     | 14-01-09      |                |                   |
| Salomonseilan-<br>den       | 24-09-09           |             |       |               |                |                   |
| San Marino                  | 30-03-07           | 22-02-08    | R     | 03-05-08      |                |                   |
| Saudi-Arabië                |                    | 24-06-08    | T     | 24-07-08      |                |                   |
| Senegal                     | 25-04-07           |             |       |               |                |                   |
| Servië                      | 17-12-07           | 31-07-09    | R     | 30-08-09      |                |                   |
| Seychellen, de              | 30-03-07           |             |       |               |                |                   |
| Sierra Leone                | 30-03-07           |             |       |               |                |                   |
| Slovenië                    | 30-03-07           | 24-04-08    | R     | 24-05-08      |                |                   |
| Slowakije                   | 26-09-07           |             |       |               |                |                   |
| Soedan                      |                    | 24-04-09    | T     | 24-05-09      |                |                   |
| Spanje                      | 30-03-07           | 03-12-07    | R     | 03-05-08      |                |                   |
| Swaziland                   | 25-09-07           |             |       |               |                |                   |
| Syrië                       |                    | 10-07-09    | T     | 09-08-09      |                |                   |
| Tanzania                    | 29-09-08           |             |       |               |                |                   |
| Togo                        | 23-09-08           |             |       |               |                |                   |
| Tsjechië                    | 30-03-07           |             |       |               |                |                   |
| Tunesië                     | 30-03-07           | 02-04-08    | R     | 03-05-08      |                |                   |
| Uganda                      | 30-03-07           | 25-09-08    | R     | 25-10-08      |                |                   |
| Verenigd<br>Koninkrijk, het | 26-02-09           | 07-08-09    | R     | 06-09-09      |                |                   |

| Partij                                                                                                                                                                                  | Onder-<br>tekening | Ratificatie | Type* | In<br>werking | Opzeg-<br>ging | Buiten<br>werking |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------------|-------|---------------|----------------|-------------------|
| Verenigde<br>Arabische<br>Emiraten, de                                                                                                                                                  | 12-02-08           |             |       |               |                |                   |
| Zambia                                                                                                                                                                                  | 29-09-08           |             |       |               |                |                   |
| Zuid-Afrika                                                                                                                                                                             | 30-03-07           | 30-11-07    | R     | 03-05-08      |                |                   |
| Zweden                                                                                                                                                                                  | 30-03-07           | 15-12-08    | R     | 14-01-09      |                |                   |
| * O=Ondertekening zonder voorbehoud of vereiste van ratificatie, R= Bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of kennisgeving, T=Toetreding, VG=Voortgezette gebondenheid, NB=Niet bekend |                    |             |       |               |                |                   |

### Verklaringen, voorbehouden en bezwaren

Azerbeidzjan, 28 januari 2009

The Republic of Azerbaijan declares that it is unable to guarantee the application of the provisions of the Protocol in the territories occupied by the Republic of Armenia until these territories are liberated from occupation.

El Salvador, 30 maart 2007 en 14 december 2007

The Government of the Republic of El Salvador signs the present Convention on the Rights of Persons with Disabilities and the Optional Protocol thereto, adopted by the United Nations General Assembly on 13 December 2006, to the extent that its provisions do not prejudice or violate the provisions of any of the precepts, principles and norms enshrined in the Constitution of the Republic of El Salvador, particularly in its enumeration of principles.

Bezwaar door Oostenrijk, 26 september 2008

The Government of Austria has examined the reservation to the Convention on the Rights of Persons with Disabilities and Optional Protocol thereto made by the Government of El Salvador. According to its reservation, El Salvador envisages becoming Party to the Convention only to the extent that its provisions do not prejudice or violate the provisions of any of the precepts, principles and norms enshrined in the Constitution of the Republic of El Salvador, particularly in its enumeration of principles. In the absence of further clarification, this reservation does not clearly specify the extent of El Salvador's derogation from the provisions of the Convention. This general and vague wording of the reservation raises doubts as to the degree of commitment assumed by El Salvador in becoming a party to the Convention and is therefore incompatible with international law.

The Government of Austria objects to the reservation made by the Government of the Republic of El Salvador to the Convention on the Rights of Persons with Disabilities and Optional Protocol thereto.

This objection, however, does not preclude the entry into force, in its entirety, of the Convention between Austria and El Salvador.

Syrië, 10 juli 2009

The Government of the Syrian Arab Republic declares that it does not recognize the competence of the Committee on the Rights of Persons with Disabilities ("the Committee") provided for in articles 6 and 7 of the Optional Protocol, in accordance with Article 8 of that Protocol, which provides that each State Party may, at the time of signature or ratification of the present Protocol or accession thereto, declare that it does not recognize the competence of the Committee provided for in articles 6 and 7.

#### G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van het Protocol zijn ingevolge artikel 13, eerste lid, van het Protocol, tegelijk met het Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, in werking getreden op 3 mei 2008.

Voor de staten en regionale organisaties voor integratie die na 3 mei 2008 hun akte van bekrachtiging, bevestiging of toetreding nederleggen, treedt het Protocol ingevolge artikel 13, tweede lid, van het Protocol in werking dertig dagen na de datum van nederlegging van de akte.

#### J. VERWIJZINGEN

##### **Verwijzingen**

- Titel : Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap;  
New York, 13 december 2006
- Tekst : *Trb.* 2007, 169 (Engels, Frans en vertaling)

Uitgegeven de *negende* november 2009.

*De Minister van Buitenlandse Zaken,*

M. J. M. VERHAGEN